

NEZAMIJENJENI JAT U SLAVONSKOME DIJALEKTU

Nezamijenjeni ili očuvani jat u dijalektološku je literaturu kao pojam uveo Pavle Ivić u svojoj disertaciji iz 1957. godine pišući o govoru galipoljskih Srba u Pehčevu. Ivić se pozvao na istraživanje rumunjskoga dijalektologa Emila Petrovicija „O govoru Krašovana: studija iz južnoslavenske dijalektologije” (Bukurešt, 1937.), u kojem je zabilježen vrlo slična realizacija praslavenskoga glasa jat u govoru „karaševskih katolika”. No, prije Ivića i Petrovicija u hrvatskoj je dijalektologiji zabilježen nezamijenjeni jat (doduše, nije tako nazvan) još 1900. godine te nešto kasnije, 1913. godine. Naime, Šime Varnica prvi je prije 120 godina zabilježio „neobičnu” realizaciju jata kao zatvorenoga *ę* ili kao *ei* u govoru sela Gradišta u slavonskome dijalektu, a to je potvrdio i Stjepan Ivšić u „Današnjem posavskom govoru” 1913. godine. Tema izlaganja je potvrđivanje teze da je u govoru sela Gradišta i danas prisutan nezamijenjeni praslavenski jat, potvrđen i snimljen u nedavnome istraživanju.

Ključne riječi / Key words: nezamijenjeni jat, slavonski dijalekt, Gradište kod Županje

Literatura / References:

1. Ivšić, Stjepan. 1913. *Današnji posavski govor*. Rad JAZU 196 i 197. Zagreb
2. Finka, Božidar; Šojat, Antun. 1973. *O slavonskom dijalektu ekavskoga izgovora u okolici Vinkovaca*. Rasprave Instituta za jezik, 2. Zagreb
3. Varnica, Šime. 1900. *Iz Gradišta*. Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena, V. Zagreb.